

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital, risikoforhold, godtgjørelse og informasjon fra kredittforetak

31. desember 2024 Strømmen Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL, RISIKOFORHOLD, GODTGJØRELSE OG INFORMASJON FRA KREDITTFORETAK	0
1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Styring og kontroll av risiko	2
2.1 Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	3
3. Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	6
4. Vedlegg: Standardisert skjema for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet.....	8

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2024 med mindre annet fremgår.

2. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, men skal dekkes av kapital.

Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Bankens har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et minstekrav til buffer utover beregnet kapitalbehov. Dette nivået er benevnt bankens minimumskrav til kapitaldekning.

I fastsettingen av bankens minimumskrav til kapitaldekning inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at minimumskrav til kapitaldekning alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov.

Bankens minimumskrav til kapitaldekning og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år. Styret er aktivt med i prosessen, og vi benytter ekstern revisor i kvalitetssikringen av arbeidet.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

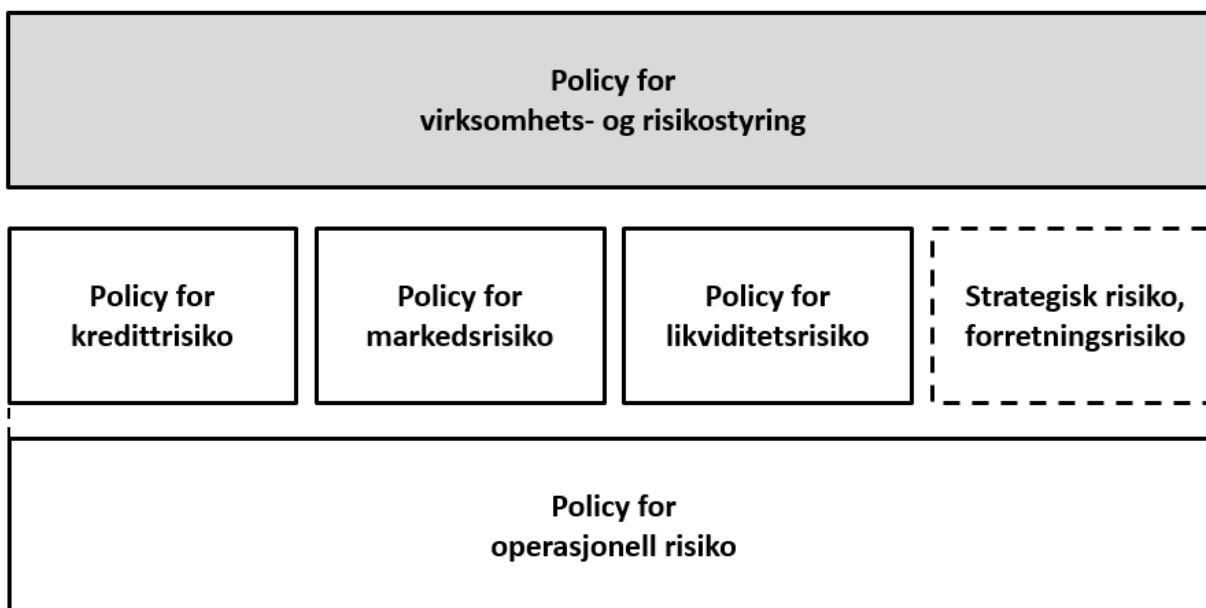
Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoer gjøres ved hjelp av ulike metoder, herunder bruk av stresstester i form av følsomhetsanalyser. I slike følsomhetsanalyser fokuseres det på betydningen av endringer i én enkelt variabel. I tillegg til dette gjennomfører banken stresstesting i form av scenarioanalyse som er ment å vise betydningen for banken samlet sett av samtidige endringer i flere relevante faktorer.

Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

2.1 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

Policy for virksomhets- og risikostyringen gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen i banken. Dokumentet er forankret og vedtatt av bankens styre, og skal også ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter.

I tillegg til policy for virksomhet- og risikostyring har banken egne policydokumenter for de viktigste risikoområder, illustrert i figuren nedenfor. Dette gjelder bankens kreditt, markeds- likviditets- og operasjonelle risiko. Operasjonell risiko er beskrevet i et eget policydokument, som også må ses i sammenheng med øvrige risikotyper. Banken har ikke etablert egne policydokumenter for risiko knyttet til forretningsmessig forhold og bankens omdømme. Disse risikoene er likevel hensyntatt ved vurdering av bankens kapitalbehov i ICAAP-prosessen.

God risikostyring er en viktig forutsetning for at banken skal nå sine mål. Risikostyring er derfor sentralt i den daglige driften og styrets arbeid.

Styret har det overordnede ansvaret for bankens virksomhetsstyring, og skal fastsette bankens mål, strategier og overordnede planer, samt endre disse ved behov. Styret har også det overordnede ansvar for bankens risikostyring og internkontroll. Styret skal periodisk motta rapportering fra administrasjonen om bankens finansielle stilling, risikoeksponering og måloppnåelse.

Administrerende banksjef har en utøvende rolle og sørger for etterlevelse av de beslutninger styret har fattet.

Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens internkontroll. Risikofunksjonen og compliancefunksjonen rapporterer til adm. banksjef, og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen. Funksjonen skal løpende vurdere, basert på faglig skjønn, om slik direkte rapportering til styret er nødvendig.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko er bankens vesentlige risiko og består hovedsakelig av utlån.

Kredittrisiko styres i henhold til bankens policy for kreditt som er vedtatt av styret og er supplert med detaljerte håndbøker og rutiner innenfor kredittområdet i segmentene personkundemarkedet (PM) og bedriftskundemarkedet (BM).

Styret har delegert en utlånsfullmakt til banksjef, som igjen har delegert dette videre ned i organisasjonen basert på kompetanse og risiko innenfor ulike segmenter og produkter. Kredittrisikoen styres hovedsakelig ved hjelp av detaljert rammeverk for markedsområder, bransjer/næringer og størrelse på engasjementene.

Bankens risikoklassifiseringssystem er et godt verktøy for oppfølging av risiko både på kundenivå og aggregert for hele utlånsporteføljen. Det er to hovedmodeller for risikoklassifiseringssystemet, en for

personmarkedet og en for bedriftsmarkedet. Begge modellene er sannsynlighetsbasert og tar hensyn til både interne og eksterne data. For å styre bankens risiko er det satt rammer for samlet engasjement innenfor ulike risikogrupper.

Styret har satt et mål om moderat risiko i utlåns- og kredittporteføljen.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å kunne gjøre opp løpende forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader. Likviditetsrisikoen vil avhenge av bankens balansestruktur, likviditeten i markedet og bankens kredittverdighet.

Styret har vedtatt en egen policy for likviditetsrisiko og fastsatt at bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert, i hovedsak med innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter. Porteføljen overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikorapport

MARKEDSRISIKO

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser.

Markedsrisiko styres i henhold til bankens policy for markedsrisiko som er vedtatt av styret med tilhørende rammeverk. Banken skal til enhver tid ha en lav risikoprofil. Eksponering mot markedsrisiko er ikke en del av bankens kjernevirksomhet og skal derfor også begrenses. Banken tar ikke aktivt posisjoner for gevinstformål. Banken har avtale med eksternt forvalter om forvaltning av bankens overskuddslikviditet. Porteføljen overvåkes månedlig og rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikorapport.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne typen risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken.

Operasjonell risiko styres i henhold til policy for operasjonell risiko som er vedtatt av styret med tilhørende rammeverk. Banken har et sett av arbeidsprosesser og rutiner som sammen med opplæring og trening skal bidra til å kvalitetssikre bankens produkt og tjenesteleveranse til sine kunder. Målet er å minimere operasjonell risiko.

Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner. Administrasjonen avgir kvartalsvis rapport til styret med vurdering av risikoforhold så vel som kvaliteten av den interne kontrollen. Videre foretar eksternt revisor årlig en vurdering av bankens kontrolltiltak med tilhørende rapport til styret.

ØVRIGE RISIKOER

Banken er eksponert mot følgende risikoer i tillegg til de som er nevnt ovenfor:

- **Eiendomsrisiko:**
Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på bankens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspriserisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittisiko og konsentrasjonsrisiko.

- **Forretningsrisiko:**
Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.
- **Omdømmerisiko:**
Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.
- **Strategisk risiko:**
Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

3. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

Eika Boligkreditt AS (EBK) utsteder obligasjoner med fortrinnsrett. Strømmen Sparebank er som følge av vår eierinteresse i EBK underlagt informasjonsplikt i samsvar med Finansforetaksforskriften §11-10. Banken hadde pr. 31.12.2024 en eierandel i EBK på 1,30 %

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		33,19 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		48,71 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		108,88 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,20 %
e	Utestående garantiforpliktelse		14.804
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	110.962.274
		Aksjer	-
		Fondobligasjoner	576.465
		Ansvarlig lånekapital	779.280
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonærvtaler og lignende	Senior obligasjoner	2.591.834

Til punkt g i tabellen over:

Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. Tapsgaranti: Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 mill. NOK er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5

mill. NOK utgjør tapsgarantien minimum 5 mill. NOK, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Avtalen forplikter eierbankene seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) utstedt av EBK hvis likviditetssituasjonen i foretaket skulle tilsa at det er behov for det. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler. I løpet av 2024 er avtalen endret. I den reviderte avtalen er sekundærforpliktelsen fjernet og eierbankenes samlede primærforpliktelse begrenses slik at samlet utstedt beløp av OMF under NPA ikke kan utgjøre mer enn 20 prosent av det samlede beløpet av foretakets utstedte OMF.

I aksjonæravtalen til EBK reguleres blant annet at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette sikrer en årlig justering hvor eierandelen til en enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

4. VEDLEGG: STANDARDISERT SKJEMA FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET

Skjema EU KM1 - Nøkkeltall kapital og likviditet

Beløp i tusen kroner

		a		e
		31.12.2024		31.12.2023
Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)				
1	Ren kjernekapital	673.873		616.094
2	Kjernekapital	742.308		664.291
3	Total ansvarlig kapital	793.669		715.333
Risikovektet beregningsgrunnlag				
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	3.040.682		3.063.680
Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
5	Ren kjernekapitaldekning	22,16 %		20,11 %
6	Kjernekapitaldekning	24,41 %		21,68 %
7	Total kapitaldekning	26,10 %		23,35 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	2,90 %		0 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital (prosentpoeng)	1,63 %		0 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital (prosentpoeng)	1,27 %		0 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	10,90 %		8,00 %
Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %		2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)	-		0 %
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,50 %		2,50 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	4,50 %		4,50 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)	-		0 %
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)	-		0 %
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	9,50 %		9,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	17,50 %		17,50 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)	15,20 %		15,35 %
Uvektet kjernekapitalandel				
13	Sum eksponeringsmål	6.460.548		6.330.682
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	11,49 %		10,54 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)				
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)	0 %		0 %
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	0 %		0 %
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %		3,00 %
Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede beregningsgrunnlaget)				
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	0 %		0 %
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %		3,00 %
Likviditetsreserve (LCR)				
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	477.875		473.973
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	256.822		226.651
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	124.222		186.437
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	132.599		56.663
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	360 %		836 %
Stabil finansiering (NSFR)				
18	Poster som gir stabil finansiering	4.176.391		4.160.701
19	Poster som krever stabil finansiering	2.879.894		2.866.096
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	145 %		145 %